

Okul Öncesi Çocuklar için Başlımsız Örenme Davranışlar? Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Çocuklar için Başlımsız Örenme Davranışlar? Ölçeği*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27619>

Özet

Okul Öncesi Çocuklar için Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i 3-5 (BÖD 3-5), 3 ila 5 ya? aral???ndaki okul öncesi çocuklar?n **ba??ms?z ö?renme** davran??lar?n? de?erlendirmek amacıyla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) tarafından Türkçe formunun **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??malar? sonucunda kullan?ma sunulmuştur. BÖD 3-5, 16 maddeden olu?an ve tek faktörlü bir yapıya sahip olan, yüksek iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirli?i sergileyen bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi, **Ba??ms?z Ö?renme**, Öz Düzenleme, BÖD 3-5, Geçerlik, Güvenirlik, **Faktör Analizi**, Okul Öncesi E?itim.

Yazarlar

Saraç, S., Karakelle, S., Whitebread, D.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, okul öncesi e?itim kurumlarında bulunan 3-5 ya? grubu çocuklar?n ba??ms?z olarak ö?renme süreçlerini yönetme ve sürdürme yeteneklerini sistematik bir şekilde de?erlendirmektir. Bu davran??lar genellikle çocu?un kendi hedeflerini belirlemesi, görevleri planlaması, ilerleyi?ini izlemesi ve gerekti?inde destek aramas? gibi öz-düzenleyici becerileri içerir.

BÖD 3-5, özellikle erken çocukluk döneminde kritik öneme sahip olan bilişsel ve davranışsal öz-düzenleme be?enlerinin belirlenmesine olanak tan?yarak, e?itimcilerin ve araştırmacılar?n bu alandaki geli?im düzeylerini saptamas?na yardımcı olur. Ölçe?in Türkçe uyarlaması, ulusal bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyacına cevap vermektedir.

Yapı

Ölçek, literatürde ba??ms?z ö?renme davran??lar? olarak tanımlanan psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, çocuklar?n d??sal yönlendirme olmaksızın ö?renme aktivitelerine katılma, problem çözme ve sebat etme yeteneklerini kapsar. Orijinal ölçe?in temel aldığı teorik çerçeve, erken dönemde geli?en üstbilişsel becerilere ve yürütücü i?levlere odaklanmaktadır.

Türkçe uyarlama çal??ması, bu karmaşık yapıyı 16 madde aracılığıyla tek bir boyutta (unidimensional) bağar?yla temsil etti?ini göstermiştir. Bu tek faktörlü yapı, okul öncesi dönemdeki ba??ms?z ö?renme davran??lar?n?n bütüncül bir yetenek seti olarak ele alınması gerekti?ini

desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, yap? geçerli?ini incelemeye odaklanm??tır. Yap?lan **faktör analizi** sonucunda, 16 maddelik ölçek yap?s?n?n tek faktörlü bir model için uygun oldu?u belirlenmi?tir. Bu bulgu, ölçek maddelerinin tamam?n?n ayn? temel psikolojik yap?y?, yani ba??ms?z ö?renme davran??lar?n?, tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Tek faktörlü modelin uygunlu?u, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ve Türk kültürüne adapte edilmi? formunun yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu teyit etmektedir. Bu durum, BÖD 3-5'in ölçtü?ü ba??ms?z ö?renme yap?s?na ili?kin güçlü kan?tlar sunmaktadır.

Güvenirlik

BÖD 3-5 ölçe?inin **güvenirlik** analizleri, ölçüm arac?n?n yüksek düzeyde tutarlı ve kararlı oldu?unu ortaya koymu?tur. Ölçe?in test-tekrar test güvenilirli?i katsay?s? .961 olarak hesaplanm??tır. Bu yüksek katsay?, ölçümün zaman içinde kararlılı??n? ve tekrarlanabilirli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Ayn? zamanda, ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) .968 gibi oldukça yüksek bir de?erde bulunmu?tur. Bu yüksek iç tutarlılık de?eri, ölçe?i olu?turan 16 maddenin homojen oldu?unu ve ölçülen yap?n?n tüm bile?enlerini tutarlı bir biçimde yans?tt??n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda uygulanan **faktör analizi**, ölçe?in psikometrik özelliklerini belirlemede merkezi bir rol oynam??tır. Analizler, 16 maddelik yap?n?n tek bir ana faktöre yüklendi?ini netle?tirmi?tir. Bu tek faktörlü çözüm, ölçe?in orijinal yap?s?na uygunlu?unu ve amaca hizmet etme yetene?ini do?ulamaktadır.

Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin ba??ms?z ö?renme davran??lar? genel yap?s?na önemli ölçüde katkıda bulundu?unu göstermi?tir. Bu sonuç, ara?t?rmacılara ve uygulayıcılara ölçe?i tek bir toplam puan üzerinden güvenle kullanma imkanı sa?lamaktadır.

Ölçüm Arac?

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: 4'lü **Likert** tipi derecelendirme ölçe?i (1'den 4'e kadar puanlama).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar

Yaş Grubu: 3-5 yaş

Popülasyon Detayları: Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar ve onların öğretmenleri tarafından değerlendirilmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öğretmen/gözlemci tarafından doldurulan derecelendirme ölçeği formatındadır. Toplam 16 madde tek bir faktör altında toplanır.

Anahtar Kelimeler

Öz Düzenleme Becerileri, Erken Çocukluk Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Tek Faktörlü Yapı, **Likert Ölçeği**, Test-Tekrar Test.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019 (Türkçe uyarlama çalışması yayın yılı).

İletişim: Sorumlu yazar Seda Saraç ile iletişimi kurmak mümkündür: seda.sarac@es.bau.edu.tr

İzin ve Ücret: Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Saraç, S., Karakelle, S. ve Whitebread, D. (2019). Okul Öncesi Çocuklar için Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği 3-5 (BÖD 3-5): Türkçe formu için geçerlik ve güvenirlik çalışması. *İlköğretim Online*, 18(3), 1093-1106.

Makalenin yayınlandığı dergiye ait link: ilkogretim-online.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: okul-oncesi-cocuklar-icin-bagimsiz-ogrenme-davranislari-olcegi-toad.pdf

Okul Öncesi Çocuklar için Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Kendi hedeflerini ve uyarılarını planlar.

Bir i?le u?ra??rken gidi?at? izler ve gerekti?inde yard?m ister.

ARABPSYCHOLOGY.COM